

Ўз вақтида огоҳлантириши, қутқариши ва ёрдам бериш асосий вазифамиздир!

Vaziyat

2023 йил
27 июль
№ 30 (919)

Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги нашри

Газета 2004 йил 7 майдан чиқа бошлаган

УЧ АВЛОНД УЧРАШУВИ

Тошкент шаҳар Фавқулодда вазиятлар бошқармасида "Уч авлод учрашуви" тадбири ташкил этилди.

Тадбирда тизимда узоқ йиллар фаолият олиб борган истеъфодаги фахрийлар, кўп йиллардан буён хизмат қилиб келаётган устозлар ва бошқарманинг ёшлардан иборат ҳарбий хизматчилари иштирок этди.

Учрашувда Тошкент шаҳар Фавқулодда вазиятлар бошқармаси бошлиғи генерал-майор Р.Ҳайдаров сўзга чиқиб, ўзининг узоқ йиллик машиқатли хизмат фаолияти, тажрибаси билан ўртоқлашди.

Шунингдек, тадбирда ФВВ Фахрийлар марказий кенгаши раиси, истеъфодаги полковник Э.Икромов ҳам сўз олиб, кексаларни ҳамиша эъзозлаш, уларга ҳурмат-эхтиром кўрсатиш умуминсоний қадриялардан бири эканлигини таъкидлади.

Ўз навбатида, бугунги кунда мамлакатимизда ёш авлод учун улкан имкониятлар яратилаётганлиги, бу жараёнда катта авлод вакилларининг тажрибаларидан унумли ва самарали фойдаланилаётганлиги, айни анъана Учинчи Ренессанс пойдерворини мустаҳкамлашда ҳаётбахш омиллардан бири бўлаётганлигини алоҳида эътироф этди.

Тадбир якунида бир гурӯҳ ҳарбий хизматчиларни нафақага кузатиш тадбири ҳам ўтказилиб, уларга халқимизнинг миллий анъаналарига кўра, зарбоф тўн ва дўлппи кийдирилиб, эзгу тилаклар билдирилди.

А.РУСТАМОВ,
Тошкент шаҳар ФВВ
ЖТваОАВБХГ раҳбари,
капитан.

Ж.АБДУЛЛАЕВ,
етакчи мутахассис.

ҚИЗГИН КЎРИК-ТАНЛОВЛАР

ФВВ Академиясида вазирлик тузилмаларининг ҳарбий хизматчиларидан таркиб топган жамоалар ўртасида "Тарих билимдони" ва "Энг яхши ҳарбий қўшиқ ижроҳиси" кўрик-танловлари ўтказилди.

Мазкур тадбирда Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси Тарих институти, Ўзбекистон Композиторлари ва бастакорлари уюшмаси, Ўзбекистон Республикаси Маданият ва туризм вазирлиги, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси, Республика Маънавият ва маърифат марказининг масъул ходимлари, таникли ёзувчи ва шоирлар, ФВВ раҳбарияти, академия ҳарбий хизматчилари, курсантлар ва ОАВ ходимлари иштирок этилар.

Тадбирни ФВВ Марказий аппарати бошқарма бошлиғи полковник Абдуазим Ахмадходжаев очиб, бугунги Янги Ўзбекистон даврида ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, жумладан, вазирлик тизимида хизмат олиб бораётган ҳарбий хизматчиларининг ҳаётий ва професионал кўнигмаларини мустаҳкамлашда ҳаётбахш омиллардан бири бўлаётганлигини алоҳида эътироф этилди.

Ларини мустаҳкамлаш, уларнинг онги ва қалбига илм, маънавият ва маърифат ғояларини сингдириш муҳим вазифалардан бири эканлигини таъкидлади.

Шундан сўнг танловларга старт берилди. "Тарих билимдони" танловида жамоалар блиц саволлар, тест саволлари, суратдаги тарих шартлари бўйича беллашдилар. "Энг яхши ҳарбий қўшиқ ижроҳиси" кўрик-танловида ижро этилган дилрабо куй-кўшиклар тадбирга ўзгача шукух бағишлади.

Тадбир якунида ФВВ раҳбарияти томонидан ғолиблар ва фаол иштирокчиларга дипломлар ҳамда қимматбаҳо эсадалик совғалари тантанали топширилди.

Фарҳоджон ХОЖАЕВ,
ФВВ Академияси
катта ўқитувчisi, майор.

УШБУ СОНДА:

МО'УНОДА ИШ КИЗГ'ИН

3-бет

МАҲОРАТ СИНОВИ

4-бет

ОЙЛИК ДОИРАСИДА

5-бет

ДУНЁДАГИ ЭНГ КАТТА ШАРШАРАЛAR

8-бет

КЕНГАШ ЙИФИЛИШИ

Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокуратурасида Қуролли Кучлар тизимидағи вазирлик ва идораларнинг 2023 йилнинг 6 ойида қонунийлик, ҳукуқ-тартибот аҳволи, ҳукуқбузарликларнинг олдини олиш ҳамда ҳарбий интизомни мустаҳкамлаш борасидаги фаолияти юзасидан мувофиқлаштирувчи кенгаш йиғилиши ўтказилди.

Ҳарбий прокуратура ходимлари, Мудофаа, Фавқулодда вазиятлар вазирликлари, Миллий гвардия, ДХХ Чегара қўшинлари, ИИВ Қоровул қўшинлари ҳамда Халқаро аэропортларда ҳавфисизликни таъминлаш бўйича қўшинлар қўмандонликлари вакиллари ва масъул офицерлари

иштирок этган тадбирни Республика Ҳарбий прокурорининг биринчи ўринbosари Отабек Холбоев олиб борди.

Муҳокамалар давомида жиноятчилик ва ҳукуқбузарликларнинг олдини олиш, ҳарбий хизматчиларнинг ҳукуқий онги ва ҳукуқий маданиятини янада юксалтириш бора-

сида амалга оширилган ишлар сарҳисоб қилинди. Ҳарбий хизматчилар ва улар оила аъзоларининг ижтимоий ҳимоясиги таъминлаш, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш борасидаги ишларни жадаллаштириш бўйича аниқ тавсиялар берилди.

Шунингдек, қўшинларда қонун устуворлигини таъминлаш ва қонунийликни мустаҳкамлаш, жамиятда ҳукуқий маданиятини юксалтириш, жиноятчиликка қарши кураш ва унинг олдини олиш борасида юкори самарадорликка эришган 10 нафар ҳарбий қисм ёки муассаса раҳбари Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг ўринbosари — Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокурорининг ташаккurnомаси билан тақдирланди.

Тадбир якуннда кўриб чиқилган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Улуг'бек ХОЛМАМОТОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Ҳарбий прокуратураси
бўлим ҳарбий прокурори,
адлия капитани.

ҲАРБИЙ АЁЛЛАР – ЭЪТИБОРДА

Сирдарё вилояти ФВБда “Коррупция – тарақ-қиёт кушандаси” мавзусида семинар ўтказилди.

Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокуратураси ташаббуси билан “Ҳарбий прокуратура – армия прокуратураси” шиори остида тўрт кун давомида пойтахтимиздаги барча ҳарбий қисм ва муассаса-

ларда хизмат қиласетган аёл-ҳарбийлар иштирокида комплекс тадбирлар ташкил этилди.

Республика Ҳарбий прокуратураси раҳбари яти томонидан шахсий қабуллар, хотин-қизлар-

нинг ижтимоий ҳимоясига доир қонунчилик моҳияти юзасидан учрашувлар ўтказилди.

Шунингдек, чуқурлаштирилган тиббий кўрик, шу жумладан, аёллар орасида кўп учрайдиган онкологик касалликларнинг олдини олиш мақсадида маҳсус текширувлар ташкил қилинди. Бундан ташқари, Ўзбекистон прокуратураси тарихи музейига ва бошқа диққатга сазовор масканларга ташрифлар ўюштирилди.

Сардорбек ЁРМАТОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Ҳарбий прокурорининг
ёрдамчиси, адлия
подполковниги.

БОШҚАРМАМ – КОРРУПЦИЯДАН ХОЛИ ҲУДУД

Тошкент шаҳар ФВБда “Менинг бошқармам – коррупциядан холи ҳудуд” ва “Коррупциясиз фаолият – ривожланиш гарови” мавзуларида семинар тадбири ўтказилди.

Тадбирда бошқарма шахсий ҳавфисизлик бўлими раҳбари подполковник Шуҳрат Эсонов сўзга чиқиб, ҳарбий хизматчилар ўртасида қонун бузилиши ҳамда корруп-

HUQUQBUZARLIKAR PROFILAKTIKASI

Farg'ona Harbiy prokuratura tomonidan viloyat FVBda o'tkazilgan uchrashuvda harbiy xizmatchilarga huquqbazarlik va jinoyatchilikka yo'l qo'yumaslik kerakligi, transport hodisalarini sodir etmaslik, tavakkalchilikka asoslangan o'yinlarida ishtirok etmaslik, ichkilikbozlik hamda korruption holatlari keltirib chiqarmaslik tushuntirildi.

Rahbar xodimlar zimmasiga qo'l ostidagi har bir xodim bilan yakka tartibda suhbatlar o'tkazib borish, jamoada sog'lom muhitni shakllantirish, shaxsiy tarkibning dunyoqarashi, jinoyatchilikka qarshi immunitetni shakllantirish, tamagirlik va korrupsiya holat-

larining oldini olishga qaratilgan davra suhbatlarini doimiy ravishda o'tkazib borish vazifalari yuklatildi.

Davlatjon SHERMATOV,
Farg'ona viloyati
FVB bo'lim boshlig'i,
podpolkovnik.

profilaktik tadbirlar o'tkazilib kelinayotganligi, ushbu tadbirlarning ta'sirchanligini yanada oshirish yuzasidan korrupsiyaga qarshi kurashish komissiya raislariga ko'rsatmalar berildi.

Shu bilan birga, xodimning xulqi va xatti-harakatlari, ularni xizmat va xizmatdan tashqari vaqtarda ham nazorat qilish hamda oilaviy sharoiti bilan yaqindan tanishib borish lozimligi qayd etildi.

Y.ABDULLAYEV,
Samarqand viloyati FVB
shaxsiy xavfsizlik bo'limi
bosh inspektori, mayor.

Таҳлиллардан маълум бўлишича, 2023 йилнинг шу кунига қадар бошқарма ва унинг таркибий тузилмаларида ҳарбий хизматчилар томонидан қонун бузилишилари ва коррупцион жи-

ноятлар содир этилмаган.

Хозирда бу каби профилактик тарғибот тадбирлари бошқарма тизимида давом эттирилмоқда.

Азамат АМАНОВ,
Тошкент шаҳар ФВБ
шахсий ҳавфисизлик
бўлими бош
инспектори, майор.

Mo'ynoq tumanida ishchi guruhlar tashkil qilinib, Orol dengiziga yaqin hududlarda faoliyat yuritayotgan korxonalardagi agregatlarning mavsumming issiq vaqtlarida ishlash jarayonlari ko'zdan kechirilmoqda. Yangidan qurilayotgan har bir obyektning loyiha hujjatlariga kiritilgan yong'inga qarshi tadbirlarning ta'minlanishi o'r-ganib chiqilmoqda.

МО'ЙНОҚДА ИШ КИЗГ'ИН

Aniqlangan kamchiliklar va muammolarni joyida bartaraf etish ishlari amalga oshirilmoqda.

O'rganilgan tashkilot, obyekt rahbarlari hamda xodimlariga yong'inlarining oldini olish hamda sodir bo'lgan yong'inlar-

ni boshlang'ich davrda bartaraf etish bo'yicha mashg'ulotlar o'tkazilib, amaliy ko'nikmalar berilmoida.

Azamat TAJIMURATOV,
Mo'ynoq tumani
FV bo'limi bo'linma
boshlig'i, kapitan.

ТУШУНТИРИШ

Жиззах вилояти Зомин туманида вилоят ФВБ томонидан болаларнинг ёзги дам олиш оромгоҳларида хавфсизликни таъминлаш, ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилиш, бирламчи ёнғин ўчириш воситаларидан фойдаланиш тартиби тушунтирилмоқда.

Бу эса ўз навбатида ёш авлодни ёнғин-қутқарув соҳасига қизиқтириш, уларни фавқулодда вазиятларда тўғри ҳаракатланишига ўргатиш, ёнғин хавф-

сизлиги қоидаларини ўзлаштиришларига замин яратмоқда.

Ифтихор УМАРОВ,
Жиззах вилояти ФВБ
ахборот хизмати
раҳбари, капитан.

Куйичирчиқ тумани ФВ бўлими ходимлари томонидан янги барпо этилаётган уй-жой комплексларида фуқаролар хавфсизлигини таъминлаш ва моддий бойликларни ёнғиндан асрash юзасидан бир қатор профилактик тадбирлар ўтказилмоқда.

ЁНҒИН НАЗОРАТИ

Мазкур тадбирлар давомида ёнғинларни бартараф этишида зарур ёнғинга қарши сув ҳавзаларини ташкил этиш, сув минораларини куриш ва сув қувурларини тортиш, биноларни хавфсиз иситиш тизимини яратиш ва бошқа ҳолатлар кўздан кечирилди.

Курувчи ва ишчи-муҳандислар билан иш жараёнида ёнғин келиб чиққанда ҳаракатланиш тартибига оид амалий-ўқув машғулотлари ташкиллаштирилди.

Э.ЖУМАБОЕВ,
Куйичирчиқ тумани ФВ бўлими бўлинма
бошлиғи, катта лейтенант.

YOSHLAR ISHTIROKIDA

Olmazor tumani FV bo'limi boshlig'i podpolkovnik Sh.Ibragimov hamda tuman Tibbiyot birlashmasi bosh shifokori A.Nizamov tuman-dagi muammoasi mavjud yoshlari bilan suhbatlashdi.

Tadbir davomida ularni qiyinab kelayotgan muammolar atrofli-chi o'rganildi. Olmazor tumani "Nihol" MFYda yashovchi, 1998-yilda tug'ilgan nogironligi bo'l-

gan fuqaro Nilufar Abdullamidovaga nogironlik aravachasi topshirildi.

Sardor ILHOMOV,
Olmazor tumani
FV bo'limi inspektori,
leytenant.

"Қамчик" довони ҳудудидаги ижтимоий-иктисодий обьектларда, жумладан, 15 тадам олиш масканида, 27 та савдо ҳамда 9 та умумий овқатланиш шохобчасида, болалар соғломлаштириш ва дам олиш масканларида фуқаро ва ишчи-ходимлар билан профилактик сұхбатлар ўтказилиб, тарғибот-ташвиқт ишлари амалга оширилди.

ПРОФИЛАКТИК СҰХБАТЛАР

"Қамчиқавтойўл" ИЙФУКга қарашли 10 та йўл бўлими, "Қамчик", "Резак" туннеллари кириш-чиқиши кисмларида ва темир йўл станцияларида ёнғин ва фавқулодда вазиятлар рўй бергандан аҳолини тўғри ҳаракат қилишга ўргатишга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Р.ХОЛМАТОВ,
"Қамчик" МҚЕҚБ РКБ(б)МБ бошлиғи,
кичик сержант.

ЧЎМИЛИШНИНГ НОХУШ ОҚИБАТЛАРИ

Қўшкўпир туман ҳудудидаги Газовот, Зейёп, Хонобод-1, Хонобод-2, Тўғайёп, Қулловот каналлари, Давдон ва Довудқўл сув обьектлари қишлоқ ҳўжалигига мелиорация тадбирлари учун сув етказиб бериш мақсадида барпо этилган. Бу жойлар чўмилишга мўлжалланмаган.

Статистик маълумотларга кўра, кейинги 5 йил давомида сувда чўкиб ҳалок бўлган ёшларнинг 95 фоизи ота-оналар томонидан назоратсиз қолдирилганлиги ҳамда ўзбошимчалик билан белгиланмаган ва тақиқланган жойларда чўмилиш ва яна бошқа омилларни ташкил қи-

лади.

Шунинг учун тарғибот тадбирларида иштирокчиларга ушбу ҳолатлар юзасидан тушунтириш ишлари олиб борилмоқда.

Жалолиддин АБДАЛОВ,
Қўшкўпир тумани
ФВ бўлими бўлинма
бошлиғи, капитан.

FVV Boshlang'ich tayyorgarlik va malaka oshirish markazida uch avlod uchrashuv tashkil etildi. Unda tizimda uzoq yillar samarali xizmat qilgan iste'fodagi polkovniklar Q.Ergashev, Q.Baxriev, M.Rahmonov, iste'fodagi podpolkovniklar U.Sanauqulov, R.Mavlonov, Sh.Ravshanov Sh.Otaboyev, M.Shamsiyevlar ishtirok etdilar.

UCHRASHUV

Tinglovchilar bilan lar berib, kelgusidagi xizmatlari omad tiladilar.

J.SAIDOV,
FVV BTva MOM
bo'linma boshlig'i,
podpolkovnik.

МОТОПОМПАЛАР ДОВОНДА НИМА УЧУН КЕРАК?

"Қамчик" давони ҳудудида кўп учрайдиган ёнғинлар асосан транспорт воситалари билан боғлиқ саналади. Қутқарувчилар "Қамчик" довонининг 242 – 254 км. ҳамда 250–261 км. оравида содир бўлган ёнғинни ўчиришда сув манбалари, ҳовузлар камлиги ҳамда гидрантлар, сойдан автомобиль билан сув олиш имкони йўқлиги боис, сув олишда мотопомпа, яъни мотор насосларидан фойдаланишади.

"Қамчик" махсус қидирав, ёнғин-қутқарув бошқармаси қутқарувчилари 2022 йил 10 сентябрь куни А-373 "Тошкент-Ўш" автомобиль йўлининг 248,6 км.да содир бўлган мудҳиш йўл-транспорт ҳодисаси оқибатида келиб чиқсан ёнғинда мотопомпадан фойдаланишган. Ушбу ЙТҲда жами 10 та транспорт воситаси иштирок этган ва уларнинг 6 тасида ёнғин келиб чиқсан. Ёнғин-қутқарув отряди қутқарувчиларининг махсус техникасида сув барча транспорт воситаларини ўчириш учун етмаганилиги боис режага асосан, сойдан мотопомпа ёрдамида сув тортиб, ёнғинни бартараф этишга эришилган.

Бундан кўринадики, мотопомпалар ёнғинларни бартараф қилишда, айниқса, довон шароитида жуда зарур ва уларнинг афзалликлари юқори ҳисобланади.

Ғ.ОЛИМЖОНОВ,
"Қамчик" МҚЕҚБ ЁҚО смена бошлиғи,
капитан.

ФАОЛ БЎЛАЙЛИК!

Toшкент тумани ФВ бўлими томонидан "Долзарб 30 кун" тадбири доирасида бир қатор профилактик тадбирлар йўлга кўйилмоқда.

Тадбирлар давомида асосий эътибор аҳоли яшаш уйлари, ижтимоий соҳа, қурилиш обьектларида ёнғинлар билан боғлиқ кўнгилсиз ҳолатларнинг олдини олишга қаратилмоқда.

Ж.АҲМАТОВ, Тошкент тумани ФВ бўлими
бошлиғи ўринбосари, подполковник.

HAMKORLIKDA

Farg'ona viloyati Qo'shtepa tumani FV bo'limi tomonidan "Qo'shtepa qurilish savdo kompleksi" MChJda o'tkazilgan o'quv mashqi davomida savdo kompleksi hududida faoliyat olib borayotgan tadbirkorlar hamda ishchi-xodimlarga yong'inlarning oldini olish va birlamchi yong'in o'chirish vositalari dan foydalanish bo'yicha zarur tavsiyalar berildi.

Bundan tashqari, taqiqlangan joylarda cho'milayotgan bir guruh yoshlar aniqlanib, cho'milish bilan bog'liq favqulodda vaziyatlarning oldini olish bo'yicha tushuntirish ishlari olib borildi.

M.MAMARASULOV, Qo'shtepa tumani FV bo'limi boshlig'i, podpolkovnik.

AMALIY SABOQ

"Sho'rtan gaz kimyo majmuasi" MCHJ Oqova suvlarni tozalash sexiga qarashli "AD-6401" qurilmasi hududida maxsus-taktik o'quv mashg'uloti o'tkazildi.

Mashg'ulotda tabiyi va texnogen tusdagi favqulodda vaziyatlarni bartaraf etishda qutqarish va boshqa shoshilinch ishlarni aniqlash, strategik muhim sanalgan hududlarda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan favqulodda vaziyatlar, qutqaruv va boshqa shoshilinch ishlarni bajarishda nazorat organlari, obyekt bo'linmalarining tayyorlik darajasini tekshirish ishlari bajarildi.

O.JUMAYEV,
"ShGKM" MChJ OBYXTTEB boshlig'i
o'rinnbosari, podpolkovnik.

X.RAHMATOV, 39-YQQ boshlig'i, podpolkovnik.

KO'RGAZMALI TARZDA

NKMK DK AJ "Shimoliy" kon boshqarmasiga qarashli Kon jihozlarini ta'mirlash sexi ishchi-xizmatchilar bilan ko'rghazmali uchrashuv o'tkazildi.

Mazkur tadbir davomida 2023-yilning yoz oylarida ob-havoning keskin isib ketishi oqibatida sodir bo'lish ehtimoli mavjud yong'inlar va boshqa favqulodda vaziyatlar haqida zarur ma'lumotlar aytildi.

Sunnatillo NIZOMOV,
SHKB OYXTTEB 6-YQQ boshlig'i, mayor.

Samarkand shaixi Қорасув massivida kўp қavatli aҳолi turar жойlariда makhsus-taktik yuv mashqi bўlib utdi. Mashgulot davomida bina shartli zillzila ҳамda ёngindan insonlarni қutқariш va uning oқibatlarini bartaraf etishi ishlari amalga oшириldi.

МАХОРАТ СИНОВИ

Tadbirda viloyat FBning 6 ta ёngin-кutkaruv tehnikasi, 40 nafr shaxsий taribi, IIB, Milliy gvardiya, tez tibbiy ёrdam, gaz va elektr tayminoti xizmatlari tekhnika-

ri va shaxsий taribi ixtirok etdi.

Баҳриддин МУСУРМОНҚУЛОВ,
Самарқанд viloyati
FB bўlim boşlifigi,
подполковник.

Olmazor tumani FV bo'limi xodimlari tomonidan "EURASIA ALLIANCE TEX" MChJda amaliy-taktik mashg'uloti va seminar tashkil etildi.

KORXONADA TADBIR

Tadbirlar davomida MChJ rahbari va ishchi-xizmatchilariga yong'inlarning kelib chiqishiga yo'l qo'ymaslik, zilzila, sel kelishi, qor ko'chishi, kuchli shamol esishi bilan bog'liq favqulodda vaziyatlarda aholini xavfsiz joylarga ko'chirish, is gazidan zaharlanishning oldini olish, gaz-havo aralashmasining chaqnashi oqibatlarini bartaraf etish va yerosti suv quduqlarini

ishga yaroqli saqlash borasida so'z yuritildi.

Korxona hududida yong'in-qutqaruv avtomobilarning harakatlanshiga xalaqit beradi-gan, o'zboshimchalik bilan o'rnatilgan sun'iy beton-temir to'siqlar va yengil avtomobillar bilan to'sib qo'ymaslik kerakli tushuntirildi.

Sardor ILHOMOV,
Olmazor tumani
FV bo'limi inspektori,
leytenant.

КОНУН ВА ИЖРО

Қашқадарё viloyati Қамashi tumani FB bўlimi xodimlari янги бунёд etilaётgan ҳар bir bino va inshootlarning қурилиш normativ-technik va ёngin xavfsizligi қoidalariiga amal қилиsh xohatiga eътибор қaratmoқdalap.

Kurilish obyektlariiga tanланган er mайдонlarinining meъeriй masofalarda жойлашganligi, қурилиш-montaj ishlari olib borilaётgan obyektlarda tashkil etilaётgan zaхира sув manbalari va tizimlari, favqulodda vaziyat ёки ёngin sodir bўlganda кўriladigan choralar юзасidan loyiha tashkilotlari, kurilish pudratchilari va daхлдор idoralar vakiplariiga kўrsatma ҳamda tawsияlar berilmokda.

Хозирda bu boradagi tadbirlar joylarda davom ettiрилмоқda.

Отабек ХУШВАҶОВ,
Қамashi tumani FB bўlimi NTB
boşlifigi kapitan.

YO'RIQNOMALAR BERILMOQDA

Farg'ona shahar FV bo'limi tomonidan fuqarolariga hamda korxona va tashkilotlar ishchi-xodimlariga yong'in xavfsizligiga rioya etish yuzasidan zarur ko'rsatmalar hamda birlamchi yong'in o'chirish vositalaridan foydalanish bo'yicha yo'rinqnomalar berilyapti.

Shuningdek, Qizil Yarim Oy jamiyatni vakillari hamkorligida "HUMO" bolalar sog'lomlashtirish oromgohida dam oluvchi yoshlar uchun maxsus texnikalar namoyishi va "Yosh qutqaruvchi" musobaqasi tashkil etildi.

Oromgoh tarbiyalanuvchilariga favqulodda vaziyatlarda to'g'ri harakat qilish va birinchi tibbiy yordam ko'rsatish tartibi amaliy tarzda ko'rsatib o'tildi.

Kamoliddin IBRAGIMOV, Farg'ona shahar FV bo'limi inspektori, kichik serjant.

O'QUV MASHQI

"O'zmetkombinat" AJ "Ikkilamchigorame-tellar" departamenti "Namanganikkilamchiquarametall" filiali Pop tumani uchastkasida "Sanksiyalanmagan ionlashtiruvchi nurlanish manbasining topilishi bilan bog'liq radiatsiyaviy avariyanı chegaralash va bartaraf etishda FVDT tegishli xizmatlari va huquqni muhofaza qiluvchi idoralarning hamkorlikdagi harakatlari" mavzusida maxsus-taktik o'quv mashqi o'tkazildi.

Ushbu mashq davomida obyekt navbatchi dispetcheri tomonidan obyektning FM tuzilmalariga yig'in e'lon qilinib, tuzilmalar shay holga keltirildi. Radiatsion razvedka guruhi sanksiyalanmagan ionlashtiruvchi nurlanish manbalari aniqlanganda, vaziyatni to'g'ri baholash va yana qator amaliy choralar ko'rildi.

O'quv mashqi yakunida yo'l qo'yilgan kamchiliklarni bartaraf etish bo'yicha ko'rsatmalar berildi.

Sanjar RAHIMOV,
Namangan viloyati FVB xodimi.

MASHG'ULOT

"LUOK" MChJ obyekti hududidagi Gumbuloq 3-gaz yig'uv punktida obyekti ko'ngilli yong'in o'chirish drujina a'zolari bilan birgalikda amaliy-taktik mashg'ulot o'tkazildi.

Mashq davomida yong'in va boshqa tusdagi favqulodda vaziyatlar sodir bo'lganda to'g'ri harakatlanish malakalari mustahkamlandi.

G. DAMINOV,
"LUOK" MChJ
Qashqadaryo
viloyatidagi OYXTTEB
inspektori, katta
leytenant.

ТАБИАТ БОГИДА

Жиззах вилояти ФВБ Ўрмон ёнғинларини бартараф этишга ихтисослаштирилган ёнғин-қутқарув отряди ходимлари томонидан Зомин миллий табиат боғида мутасадди ташкилотлар ходимлари билан ҳамкорликда бир қатор профилактик тадбирлар ташкил этилди.

Соҳа ходимлари томонидан боғ худудига кираётган ҳар бир транспорт воситаси эгаларига хавфсизлик қоидалари акс эттирилган эслатма ва буклетлар тарқатилди. Ўрмон худудида чекиш, олов ёқиши, чўмилиш ва чиқинди ташлаш мумкин эмаслиги ҳақидаги огоҳлантирувчи белгилар кўзга кўринадиган жойларга ўрнатилди.

Шунингдек, хизмат кўрсатиш обьектларининг ёнғинга қарши ҳо-

лати ўрганилиб, камчилкларга йўл қўймаслик чоралари кўрилди. Тадбиркорлар ва дам олувчи фуқаролар билан профилактик сухбатлар ўтказилиб, хавфсизлик қоидалари тушунтирилди.

Бегзод УСМОНҚУЛОВ,
Жиззах вилояти ФВБ
ҮЁБЭИЁҚО
командири, майор.

Buxoro neftni qayta ishlash zavodi ishchi-xodimlariga, Neftchilar shahri aholisiga yong'in hamda boshqa tusdagi favqulodda vaziyatlarning oldini olishni tahlil qilgan holda, ularning sabablarini va oqibatlari tushuntirilmoqda.

XAVFSIZLIK – BOSH TALAB

"Imom Buxoriy" nomli MFYdagi aholi yashash xonadonlarining har bir yashovchisi bilan alohida targ'ibot ishlari olib borilib, hududdagi davlat tashkilotlari ishchi-xodimlari bilan profilaktik suhabatlar o'tkazildi.

Tadbirlar davomida is gazidan zaharlanishning oldini olish, elektr va gaz

jihozlaridan yong'in xavfsizligi qoidalariga amal qilish, birlamchi yong'in o'chirish vositalaridan foydalanish tartibi tushuntirib berildi.

Sh.O'RINOV,
BNQIZ BYXTTEB
boshlig'i, podpolkovnik.
N.ABDULLAYEV,
inspektor, katta
leytenant.

MAS'ULIYAT VA BURCH

"LUOK" MChJ obyekt ishchi-xizmatchilari ishtirokida tashkil etilgan suhbat va uchrashuvlarda yong'ining oldini olish va yuz berganda harakat qilish qoidalarini tushuntirildi hamda tarqatma materiallar tarqatildi.

Obyektdagi mavjud yong'inga qarshi vositalar sozligi qaytadan ko'rib chiqilib, aniqlangan kamchiliklarni yuzasidan obyekt rahbariyatiga axborot xatlari kiritildi.

Mazkur tadbirlar davomida bo'lim tarkibidagi yong'in-qutqaruv qismlari tomonidan obyekt ko'n-

gilli yong'in o'chirish drujinasi a'zolari bilan birgalikda qo'shimcha tarzda mashg'ulotlar o'tkazib kelinmoqda.

S.HAMIDOV,
"LUOK" MChJ
Qashqadaryo
viloyatidagi OYXTTEB
inspektori, kapitan.

ҚЎРГАЗМАЛИ ТАРЗДА

Олмазор туманидаги "Олтинсой" МФЙда Тошкент шаҳар ФВБ ходимлари томонидан ёнғин хавфсизлигини таъминлаш, фавқулодда вазиятларнинг олдини олиш, содир бўлганда оқибатларини бартараф қилишга оид тадбирлар давом эттирилмоқда.

Ушбу тадбирлар доирасида хонадонларда озиқ-овқат ва ис газидан заҳарланиш, газ-ҳаво аралашмаси чақнашининг олдини олиш, ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилиш юзасидан маъruzalap қилиниб, фавқулодда вазиятлар-

да тўғри ҳаракатланишга бағишилган материаллар тарқатилмоқда.

Жойларда ушбу тадбирлар давом эттирилмоқда.

A.ҚУРАЛОВ,
Тошкент шаҳар ФВБ
ЁХТТЭБ мутахассиси,
кatta serjant.

"Шўртаннефтгаз" МЧЖ обьекти бинolарida ёнғин хавфсизлигини таъминлашни ташкил этиш бўлими томонидан ёнғindan муҳофaza қилинаётган Шўртан нефть қазиб чиқарish бошқармасига қарашли темир йўл тармоғининг ёнғин хавфсизлиги ҳолати ўрганиб чиқилиб, тармоқ темир йўл изларининг атрофларини куриган хас-ҳашаклардан тозалаш бўйича дало-

латнома расмийлаштирилди.

ОБЪЕКТ ТАДБИРЛАРИ

Аниқланган камчилкларнинг белгиланган муддатларда бартараф этилиши бўлим инспекторлари томонидан назорат қилиб borilmoqda.

Шунингдек, ишчи-хизматчилар билан электр асабоблари ва очик оловдан тўғри фойдаланиш, ёнғин хавфсизлиги талаблariiga riоя этиш бўйича учрашувлар ўтказилмоқда.

Ф.АБДИСАЛОМОВ,
"Шўртаннефтгаз" МЧЖ ОБЁХТТЭБ
бўлинма инспектори, катта лейtenant.

ҚУРИЛИШДА МАЙДОНИДА

Сергели туманидаги 28 та қурилиш обьектида ўрганишлар ўтказилиб, 485 нафар қурувчи билан учрашув ўтказилди ва кўргазмали чиқишлар ташкил қилинди.

Тадбирлар давомида иштирокчиларга электр сими иш жойидан 2,5 метр, ўтиш жойларидан 3 метр, ўтиш йўлларидан 6 метр баландлиқда бўлиши кераклиги, ер, пол ёки қопламадан 2,5 метрдан пастроқ баландлиқда бўлган электр кабель ва симлар шикастланишдан ҳимояланган бўли-

ши лозимлиги ва яна қатор қоидалар эслатилиб, тушунтиришлар берилди.

Ҳозирда ушбу тадбирлар изчиллик билан давом эттирилмоқда.

**Санжар
САИДМУРОДОВ,**
Сергели тумани ФВ
бўлими НТБ бошлиғи,
капитан.

Bog'ot tumani FV bo'limi tomonidan joylarda amalga oshirilgan profilaktik tadbirlar davomida yong'in yuzaga kelganda to'g'ri harakatlanish, o'zi va atrofidagilarning xavfsizliklarini ta'minlash, kechiktirmasdan o'z vaqtida tegishli tashkilotlarga xabar berishi zarurligi tushuntirildi.

AHOLI UCHUN

Bundan tashqari, tumandagi bozor hududida shartli yong'in chiqarilib, maxsus-taktik o'quv mashg'uloti o'tkazildi.

Shixnazar XUDASHUKUROV,
Bog'ot tumani FV bo'limi boshlig'i, podpolkovnik.

Elyor RAHIMOV,
bo'lim boshlig'i o'rinosari, kapitan.

ЗАРУР ЧОРАЛАР

Сурхондарё вилояти Денов туманидаги "Яшил олам" ҳамда Термиз шаҳридаги "Яшил дунё" бозорлари ва савдо дўконлари ўрганилганда, ўтиш йўлларининг ўзбошимчалик билан турли маҳсулотлар билан тўсиб қўйилганлиги, юқори кучланишши электр симларини вақтингачалик ўтказиш билан боғлиқ кўплаб камчилликлар борлиги, бирламчи ёнғин учриш воситалари шай ҳолатда эмаслиги маълум бўлди.

Мазкур камчилликлар ҳақида бозорлар маъмурологияни тегишили тадбиркорлик субъектлари огоҳлантирилди. Бу камчилликларни ўз вақтида бартараф этмаслик ёнғин ва бошқа фавқулодда вазиятларга сабаб бўлиши мумкинлиги тушунтирилди.

Аҳоли яшаш жойларига яқин худудлардаги ёнғинга қарши гидрантларнинг ҳам созлиги текширилди. Носоз ҳолатга келиб қолган сув манбалари аниқланиб, носозликларни бартараф этиш чоралари кўрилди.

Жаҳонгир ҚОСИМОВ,
Сурхондарё вилояти ФВБ ОЁХТТЭБ
инспектори, капитан.

“ДОЛЗАРБ 30 КУН” ДОИРАСИДА

Olmaliq shahar FV bo‘limi tomonidan “Dolzarb 30 kun” oyligi doirasida MCHJ “ELEGANT GARMENT TEXTILE” XK ishchixizmatchilari bilan uch-rashuv tashkil etildi.

Tadbir davomida fav-qulodda vaziyat yuz ber-

Жиззах вилояти ФВБда ўтказилган йигилиш давомида вилоят худудидаги ўрмонлар, далалар, бозорлар, савдо мажмуалари, ижтимоий-маданий, саноат ва муҳандислик-коммуникация обьектларида, аҳоли гавжум обьектларда ёнгин хавфсизлиги талабларига риоя қилиниши юзасидан олиб борилган ўрганишлар хусусида сўз юритилди.

Аниқланган камчиликлар, уларни бартараф этиш, юзага келиши мумкин бўлган ёнгинларнинг оддина олиш ҳамда ёнгин хавфсизлигини таъминлаш чора-тадбирларини кучайтириш лозимлиги таъкидланди.

Тадбир давомида масъуллар томонидан вилоятдаги барча кор-

ganda harakat qilish, yong‘in xavfsizligi qoidalariга amal qilish va birlamchi yong‘in o‘chirish vositalariдан foydalanish bo‘yicha zarur tavsiyalar berildi.

Shaxzod SHERQULOV,
Olmaliq shahar FV
bo‘limi MTB boshlig‘i,
katta leytenant.

Сирдарё тумани ҳудудидаги дўйонлар ва савдо расталарининг ёнгинга қарши ҳолати, айниқса, электр симларининг талаб даражасида уланганлиги, суюлтирилган газ баллонларидан фойдаланиш тартиби назоратдан ўтказилмоқда.

Тадбирлар давомида аниқланган камчиликлар ва қоида бузилиш ҳолатлари бўйича дўйон эгалари ва сотувчиларга тушунтиришлар берилиб, ёнгин хавфини келтириб чиқариши муқаррар ҳолатлар дўйон эгалари билан биргалиқда бартараф этилмоқда.

Булардан ташқари, содир бўлган ёнгинларни зудлик билан бартараф этишини таъминлаш ҳамда турли сунъий тўсиқларни олиб ташлаш мақсадида ёнгин-күтқарув автомобиллари ҳаракатлантирилмоқда.

Хусан БЕРДИЕВ, Сирдарё тумани ФВ бўлими бошлиғи ўринбосари, майор.
Бегзод АБДУЛЛАЕВ,
бўлинма бошлиғи, подполковник.

хона, ташкилот ва мусассасалар ҳамда йирик савдо мажмуалари, бозорлар раҳбарларига ёнгин хавфсизлигини таъминлаш бўйича бажарилиши зарур бўлган аниқ чора-тадбирлар белgilab берилиди.

Адҳам ТАНГРИЕВ,
Жиззах вилояти ФВБ
бошлиғи ўринбосари,
подполковник.

Ohangaron tumani “O‘zbekiston temir yo‘llari” AJ OYXTTEBda “Dolzarb 30 kun” тадбирлари муносабati bilan yig‘ilish o‘tkazildi.

Tadbirda yong‘inlar va ularning ogibatlari, fav-qulodda vaziyatlar, yong‘in xavfsizligini ta‘minlash bilan bog‘liq chora-tadbirlar to‘g‘risida so‘z yuritildi.

Mahallalarda hamkorlikdagи ishlarni kuchaytirish, ishchi guruqlar tuzish, xonadonlarga kirib, yong‘in xavfsizligi bo‘yicha mavjud muammolarni aniqlash, bartaraf etish choralarini ko‘rishi zarurligi tushuntirildi.

U.SHERMURATOV,

Ohangaron tumani “O‘zbekiston temir yo‘llari” AJ OYXTTEB boshlig‘i, podpolkovnik.

Z.ESHNAZAROV, bo‘linma katta inspektori,
katta leytenant.

“Dolzarb 30 kun” тадбири doirasida Dehqonobod tumanida 1919 ta aholi yashash xonadoni va 198 ta ууқори qavatli uylardagi xonadonlar tekshirildi. Unda 201 ta kamchilik aniqlanib, 189 tasi joyida bartaraf etildi. Qolgan kamchiliklarni bartaraf qilish yuzasidan tuman hokimligiga va boshqa tashkilotlarga axborotnomma hamda taqdimnomalar kiritildi.

Hokimlik binosi oldidagi elektron tabloga va 4 ta avtomobil yo‘llarining katta chorrahalar va yo‘l chetlariga bilbordlar o‘rnatildi. Aholi ko‘p to‘planadigan joylarda 34 marotaba uchrashuv o‘tkazildi. Suvsiz hudud-

larga kerakli vaqtida suv yetkazish maqsadida, kunlik 6 ta suv tashish texnikasi navbatchilikka qo‘yildi.

Sh.TOG‘AYEV,
Dehqonobod tumani
FV bo‘limi boshlig‘i
o‘rinbosari, mayor.

“Dolzarb 30 kun” тадбири doirasida “O‘zbekiston” xalqaro anjumanlar saroyidagi mavjud Yong‘in-technik komissiyasi huzurida maskanning yong‘in xavfsizligini ta‘minlash, ularning barqaror faoliyat ko‘rsatishi yuzasidan yig‘ilish o‘tkazildi. Tadbir давомида zarur chora-tadbirlar ishlab chiqildi.

Shodiyor ERKAYEV,
“O‘zbekiston” xalqaro anjumanlar saroyida
YOXTTEB inspektori, mayor.

Сирдарё тумани ҳудудидаги дўйонлар ва савдо расталарининг ёнгинга қарши ҳолати, айниқса, электр симларининг талаб даражасида уланганлиги, суюлтирилган газ баллонларидан фойдаланиш тартиби назоратдан ўтказилмоқда.

Тадбирлар давомида аниқланган камчиликлар ва қоида бузилиш ҳолатлари бўйича дўйон эгалари ва сотувчиларга тушунтиришлар берилиб, ёнгин хавфини келтириб чиқариши муқаррар ҳолатлар дўйон эгалари билан биргалиқда бартараф этилмоқда.

Булардан ташқари, содир бўлган ёнгинларни зудлик билан бартараф этишини таъминлаш ҳамда турли сунъий тўсиқларни олиб ташлаш мақсадида ёнгин-күтқарув автомобиллари ҳаракатлантирилмоқда.

Олмазор туманидаги “Чустий” МФЙ ва 298-умумтаълим мактабида “Долзарб 30 kun” тадбири доирасида профилактик сұхбат ва учрашувлар ташкил қилинди.

Тадбирлар давомида иштирокчиларга ёнгин ва бошқа тусдаги фавқулодда вазиятлар, улар юзага келганда тўғри ҳаракатланиш қоидалари тушунтирилди.

Сұхбатлар давомида тадбир қатнашчиларининг саволларига мутахассислар томонидан атрофлича жавоб берилди.

Рустам ЭГАМБЕРДИЕВ,
Тошкент шаҳар ФВБ ЁХТТЭБ мутахассиси,
оддий аскар.

“Долзарб 30 kun” тадбири доирасида Бекобод шаҳар ҳокими, ФВ бўлими бошлиғи, сектор раҳбарлари, дахлдор идоралар ҳодимлари томонидан бозорлар, одамлар кўп йигиладиган савдо марказларида ёнгин хавфсизлигини таъминлаш бўйича назорат-профилактика тадбирлари олиб борилмоқда. Бозорларда 8 маротаба назорат-профилактика тадбирлари олиб борилиб, аниқланган 216 та камчилик ва қоида бузилиш ҳолатларининг 124 таси жойида бартараф этилди.

Мазкур камчиликлар ва қоида бузилиш ҳолатлари бўйича дўйон эгалари ва сотувчиларга тушунтиришлар берилиб, ёнгин-күтқарув автомобилларининг ҳаракатланишига халақит берадиган ноқонуний курилма ва сунъий тўсиқлар олиб ташланмоқда.

А.ҲАЙИТБОЕВ,
А.ТУМАНОВ,
Тошкент вилояти
ФВБ НТБ ҳодимлари.

Ўзбекистон МТРК Медиамарказида “Долзарб 30 kun” тадбирлари доирасида учрашув бўлиб ўтди.

Унда давлат органлари ва ташкилотларда ҳамда маҳаллаларда жамоатчилик ва волонтерлар гуруҳларини шакллантириш, “Электр ускуналарининг тузилиш қоидалари” талаблари асосида тадбирларнинг бажарилишида кўмаклашиш, ўт ўчиригчлар билан ишлаш бўйича мунтазам машғулотлар ўтказиш, ёнгин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилиш тўғрисида айтиб ўтилди.

Учрашув якунида плакат ва эслатмалар тарқатилиб, қатнашчиларнинг саволларига жавоб берилди.

О.ОТАМУРОДОВ, Медиамаркази ДМ ЁХТТЭБ инспектори, капитан.

Бугунги кунда ёнгин ва бошқа тусдаги фавқулодда вазиятларнинг олдини олиш тадбирлари қизғин тусга кирган. Чунки, ёзги мавсумда ёнгин билан боғлиқ ҳодисалар хавфи ортади.

Шундан келиб чиқсан ҳолда, ҳозирда маҳаллаларда, давлат ва жамоат ташкилотларида “Долзарб 30 kun” тадбирлари ташкил қилиниб, ушбу тадбирларда иштирокчиларга ёнгин ва бошқа тусдаги фавқулодда вазиятлар юзага келганда тўғри ҳаракатланиш тартиб-қоидалари тушунтирилмоқда.

Тадбирлар давомида ёнгин-күтқарув техникалири ҳамда асбоб-анжомлар кўргазмаси ҳам на мойиш қилиниб, иштирокчиларнинг бу борадаги саволларига жавоб берилмоқда.

Р.ИСМАТИЛЛАЕВ, Тошкент шаҳар ФВБ ЁХТТЭБ мутахассиси, оддий аскар.

“ДОЛЗАРБ 30 КУН” ДОИРАСИДА

Тошкент вилояти ФВБ ҳамда Бекобод шаҳар ФВ бўлими ходимлари томонидан “Долзарб 30 кун” тадбирлари доирасида янги қурилаётган ва реконструкция қилинаётган бинолар ҳамда қурилиш майдонларида меҳнат қилаётган ишчи-хизматчилар иштироқида тарғибот-ташвиқот ишлари олиб борилмоқда.

Мазкур тадбирлар давомида ишчи-ходимларга қурилиш давомида хавфсизликни таъминлаш ва электр тармоқларидан фойдаланиш қоидаларига

риоя этиш борасида тушунтиришлар берилмоқда.

**А.ҲАЙИТБОЕВ,
Э.ШУКУРБЕКОВ,
Тошкент вилояти ФВБ
НТБ ходимлари.**

Ohangaron shahar FV bo‘limi xodimlari ko‘p qavatli qurilish obyektlarida quruvchilar ishtirokida yong‘in xavfsizligiga oid suhbatlar tashkillash-tirildi.

Profilaktik tadbirlar davomida yong‘inlar va boshqa tusdagi favqulodda vaziyatlarning oldini olish, no-soz qo‘lbola elektr, gaz jihozlaridan foydalanmaslik zarurligi aytildi.

Uchrashuvda ishtirokchilarning savollariga atrofli-chi javob berildi.

**Azizbek QO‘SHAQOV, Ohangaron shahar FV
bo‘limi boshlig‘i o‘rinbosari, kapitan.**

Навоий кон-металлургия комбинати жамғармаси ДМ ишчи-ходимлари билан “Долзарб 30 кун” доирасида тарғибот тадбирлари ташкил этилди.

Мазкур тадбирда мамлакатимиз ҳамда дунёда содир бўлаётган ёнгинлар ҳамда уларнинг келиб чиқиш сабаблари хусусида тўхталиб ўтилди. Шуннингдек, республикамиз ҳудудида жорий йилнинг ўтган даври мобайнида содир бўлган ёнгинлар, чўмилиш қоидалари, овқатдан ва ис газидан заҳарланиш ҳолатлари, уларнинг аянчли оқибатлари айтиб ўтилди.

**Нилуфар КЕНЖАЕВА,
катта инспектор, подполковник.**

Маъруфжон ХАЙИТОВ,
НКМК ЁХТТЭМ гуруҳ бошлиғи, катта сержант.

“Долзарб 30 кун” тадбирлари доирасида “Қамчик” маҳсус қидирав, ёнгин-қутқарув бошқармаси ходимлари томонидан довондаги барча ошхона, дам олиш маскани, мавсумий ва доимий яшаш жойларида фуқаролар билан ёнгин хавфсизлиги қоидаларига амал қилиш, юзага келганда ҳаракатланиш тартиби юзасидан учрашувлар ташкил қилинди.

Мазкур тадбирлар давомида мавзуга оид эслатмалар тарқатилиб, профилактик тадбирлар амалга оширилди.

**У. НОРБОЕВ,
“Қамчик” МКЁҚБ гуруҳ командири,
катта лейтенант.**

Ҳозирда ёнгин-қутқарув хизматлари ходимлари жойлarda “Долзарб 30 кун” тадбири доирасида бир қатор амалий тадбирларни олиб бормоқдалар.

Тадбирлар ахоли давлат идоралари ҳамда муассасаларда ташкил қилиниб, уларда ишчи-ходимлар ва ахолига фавқулодда вазиятларда ҳаракатланиш юзасидан машғулотлар берилмоқда.

Машғулотларда ёнгин-қутқарув техникалари ҳамда асбоб-анжомлар кўргазмаси намойиш қилинган ҳол-

да, иштирокчиларга ёнгин ва фавқулодда вазиятлар юзага келганда тўғри ҳаракатланиш юзасидан тавсиялар берилмоқда.

Ҳозирда бу каби профилактик тадбирлар қизғин давом эттирилмоқда.

**М.МИРЗАОЛИМОВ,
Тошкент шаҳар ФВБ
ЁХТТЭБ мутахассиси,
оддий аскар.**

Юнусобод туманидаги “Янгибог‘” МФИда “Долзарб 30 кун” тадбири доирасида профилактик сұхбат ва учрашувлар ташкил қилинди.

Тадбирлар давомида иштирокчиларга ёнгин ва бошқа тусдаги фавқулодда вазиятлар, улар юзага келганда тўғри ҳаракатланиш қоидалари тушунтириб ўтилди. Газ ва электр мосламаларидан ёнгин ҳамда техника хавфсизлиги талабларига қатъий риоя қилган ҳолда фойдаланиш зарурлиги яна бир карга эслатилди.

Сұхбатлар давомидаги тадбирларни тушунтирилди, иштирокчиларга ёнгин ва фавқулодда вазиятлар юзага келганда тўғри ҳаракатланиш юзасидан тавсиялар берилди.

**Камолиддин РОЗИҚОВ,
Тошкент шаҳар ФВБ Маърифат маркази
ЁХТТЭБ мутахассиси,
катта сержант.**

Ёзда кондиционер, музлаткич ва қуруқ ўтлар сабабли ёнгинлар келиб чиқмоқда. Статистик маълумотларга кўра, йил бошидан бери 3449 та ёнгин содир бўлиб, унда 82 киши жабланган, 48 киши ҳалок бўлган.

Ёнгин келиб чиқиш сабаблари таҳлил қилинганда, ахоли яшаш жойларидағи ёнгинлар майиши кондиционер ва музлаткичлардан ҳамда тозаланмаган ҳашакларнинг ёнишидан келиб чиқмоқда.

Бу каби ҳолатлар барчамидан ҳамиша огохлик ва ҳушёрликни талаб қиласди.

М.НОРБОЕВ, Тошкент шаҳар ФВБ ходими.

Қорақалпоғистон Республикаси ФВБ ва унинг жойлардаги бўлимлари томонидан шаҳар ва туманлар, маҳаллалар ҳамда огулларда ёнгинларнинг олдини олиш бўйича чора-тадбирлар, иш режаси ишлаб чиқилиб, ҳудудлардаги ижтимоий соҳа объектлари, кўп қаватли турар жойлар, аҳоли хонадонлари ва янгитдан бунёд этилаётган қурилишларда кенг қамровли профилактик тушунтириш ишлари олиб борилмоқда.

Ўтказилаётган тарғибот ва ташвиқотларга қарамай, айрим қурилиш ташкилотлари, ишлаб чиқариш корхоналари ва кўп қаватли уйларда яшовчилар ёнгин хавфсизлиги қоидаларига қатъий риоя қилмаганлиги натижасида моддий ва маънавий зарар кўрмоқда.

Жумладан, Нукус шаҳри ҳудудида кўп қаватли уй қураётган хусусий корхоналардан бирида ишловчилар бино ва иншоотларда ёнгин хавфсизлиги талабларининг тегиши бандларига амал қилмасдан иккинчи қаватда монтаж ишларини олиб бораётганда ёнгин келиб чиқсан. Ёки шаҳардаги ишлаб чиқаришга ихтисослашган муҳим обьектда корхонадан чиқсан чиқинди белгиланган жойда ёқилмагани ва ён-атроф қуриган ўт-уландан тозаланмагани учун бу ерда ҳам “тилсиз ёв” ўз кучини кўрсатиб, корхона каттагина моддий зарар кўрган.

Кўп қаватли уйлардан бирида эса хонадон эгаси дазмолни электртга улаган ҳолда қолдириб кетгани туфайли ёнгин келиб чиқсан. Ходимларнинг тезкор ҳаракатлари натижасида ёнгин бартараф қилинди.

**Досмурза АМАНГЕЛЬДИЕВ,
Қорақалпоғистон Республикаси ФВБ бўлинма бошлиғи, майор.**

**Мажит ДЖУМАНАЗАРОВ,
Қорақалпоғистон Республикаси ФВБ бўлинма инспектори, катта лейтенант.**

Сергели туманидаги 7-умумтаълим мактабида “Долзарб 30 кун” тадбири доирасида назарий ва амалий тадбирлар ташкил қилинди.

Тадбирлар давомида иштирокчиларга ёнгин ва бошқа тусдаги фавқулодда вазиятлар, улар юзага келганда тўғри ҳаракатланиш қоидалари тушунтирилиб, ёнгин-қутқарув техникалари ҳамда асбоб-анжомлар кўргазмаси ўтказилди.

Кўргазмада маҳсус воситалардан фойдаланиш тартиб-қоидалари тушунтирилиб, иштирокчиларга ёнгин ва фавқулодда вазиятлар юзага келганда тўғри ҳаракатланиш юзасидан тавсиялар берилди.

**Исройл ҲАФИЗОВ, Тошкент шаҳар ФВБ
ЁХТТЭБ мутахассиси, оддий аскар.**

“Долзарб 30 кун” тадбири доирасида Жиззах шаҳар Марказий деҳқон бозорида тегишли ташкилотлар билан ҳамкорликда маҳсус таъкид ўкув машқи ўтказилди.

Тадбир давомида шартли ёнгинларни бартараф этиш, инсонларни қутқариш ва фавқулодда вазиятлар оқибатларини бартараф қилиш, бундай вазиятларда Фавқулодда вазиятлар дав-

лат тизимиға кирувчи хизматларнинг ҳамкорликдаги ҳаракатлари мувофиқлаштирилди.

**Шароф ШУКУРОВ,
Жиззах вилояти ФВБ
бошлиғи биринчи ўринбосари, подполковник.**

Биласизми?

БУГУН – ГАМБУРГЕР ЯРАТИЛГАН КУН

Гамбургер Американинг машхур таоми ҳисобланади. 1900 йил 27 июль куни америкалиқ озиқ-овқат сотувчisi Луи Лессинг ўзининг она шахри Ню-Хейвенда илк гамбургерни сотган. Айнан шу сотувчи икки думалоқ булочкаларнинг орасига анъанавий немис бифтексини қўяди ва соус, салат барги билан безайди.

Гамбургернинг айнан шундай кўриниши янги ҳаётнинг озиқ-овқатлари белгисига айланди. 1904 йилда Сент-Луисда ўтказилган бутунжаҳон кўргазмасида гамбургерлар юқори машхурликни қўлга киритди. Бироқ, ўттиз йил давомида америкаликлар хот-доглар, қовурилган товуқлар ва Италия пиццасини хуш кўрганлар.

1930 йилда Уолтер Андерсон томонидан гамбургерлар овқатланиш таомномасига асосий овқат сифатида киритилди. "Wimpy Grills" деб номланган кафеда гамбургерлар омади юришди. Тез истеъмол қилиш таомимашхур бўлди. Гамбургерларни арzon нархларда сотишни бошладилар. Гамбургерлар тайёрланиши тезлашди. Кафеларда ҳар бир харидор учун 1 дақиқа ичидагамбургер тайёрланди.

1948 йилда гамбургерларнинг энг омадли бизнес тарихи бошланди. Калифорния шахри Сан-Бернардинода сутли коктейллар аралаштирадиган машина ихтиориси Рей Крок ва

ака-ука Макдоналдлар учрашиб қолишиади. "McDonald's" гамбургерлари шу тарзда пайдо бўлган. Гамбургерларни оддий овқатланиш жойларида ва ресторонларда ҳам истеъмол қилиш мумкин.

ДУНЁДАГИ ЭНГ КАТТА ШАРШАРАЛАР

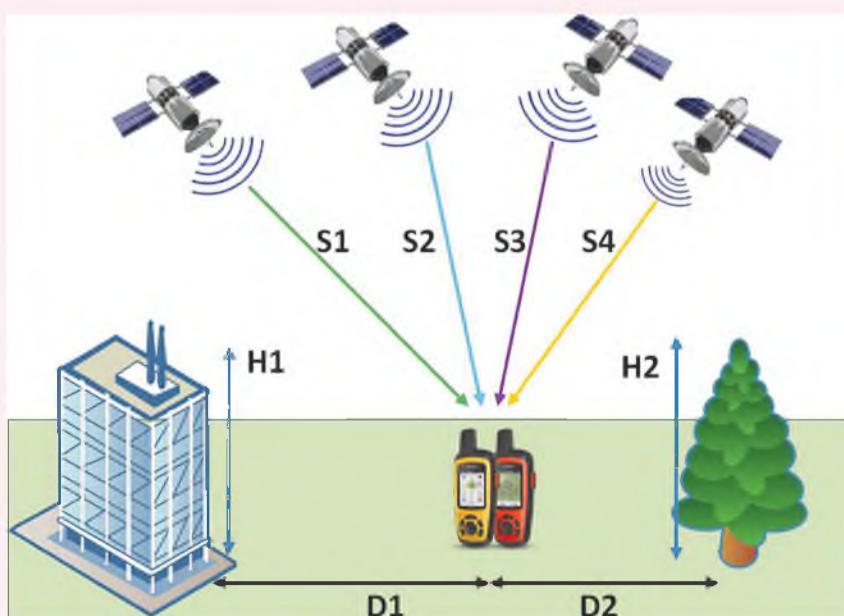
ОЛДИНДАН АНИҚЛАШ УСУЛИ

Лазур қирғози университети олимлари "GPS" сигналларидағи кичик ўзгаришлар катта зилзилалар юз беришидан таҳминан иккисоат олдин прогноз қилишида ёрдам беришими аниқлади.

Мутахассисларнинг фикрига кўра, унинг ёрдамида кўплаб одамларнинг ҳаётини сақлаб қолиши мумкин. Олимлар жамоаси етти ва ундан ортиқ магнитудали 90 та юирек зилзиладан олинган "GPS" маълумотларини таҳлил қилди ва олдинги фазанинг далилларини топди. Бу даврда тектоник плиталарнинг ёриқ чи-

зиқлари силжий бошлайди, оқибатда кучли зилзилалар юзага келади.

Қайд этилишича, кучли зилзилаларни аниқ башорат қилишга бошқа уринишлар ҳам бўлган, аммо улар муваффақиятсизликка учраган. Бу кўп жиҳатдан олимларнинг ушбу сигналлар ва ҳақиқий сейсмик фаоллик ўртасидаги боғлиқларни тўлиқ тушунмагани билан боғлиқ. Калифорния университети сейсмологи Роланд Бюргманнинг сўзларига кўра, мазкур тадқиқотга ишонч ҳосил қилиш учун яна кузатув олиб бориш керак.

Шаршара юксаклиқдан пастга оқиб тушадиган сув оқимидир. Агар сув ҳажми озбўлса, шаршара «каскад», кўп бўлса, «катаракт» деб аталади. Айрим шаршаралар юз метрлаб баландлиқдан яхлит ва энсиз оқим бўлиб пастга тушади. Бошқалари эса камардан ошиб ўтадиган сувнинг мўллиги ва энлилиги билан машҳур.

Венесуэланинг Гвиана тоғларидаги Анхел шаршаралари дунёдаги энг катта (980 метр) ва узун узлуксиз тушум (807 метр) га эга. Шаршараларни 1935 йили америкалиқ учувчи Жеймс Эйнжел кашф этган. Осиёдаги энг катта шаршара Ҳиндистондаги Герсонпа шаршарасидир. Бу катарактнинг умумий узунлиги 252 метр бўлган тўртта камардан оқиб тушади. Суви энг кўп катаракт Бразилия ва Парагвай чегарасидаги Гуайра шаршарасидир. Ундан ҳар секундда 13309 куб метр сув тушади. Гуайра умумий сув тушумининг узунлиги 60 метр бўлган 18 та бўлак-бўлак шаршарадан иборат. Дунёдаги энг баланд шаршаралардан бири Калифорниянинг Ёсимит миллий боғидаги Риббон шаршарасидир. Бу энсиз сув оқими Мерсед дарёсига 490 метр баландлиқдан тушади. Дунёдаги иккичи катта шаршара Жанубий Африкадан топилган. Бу Тугела шаршарасидир. У 853 метр баландлиқдан беш босқичда оқиб тушади. Энг машҳур шаршара эса Ниагара шаршарасидир. У Нью-Йорк штатидаги Буффало шахридан 25 км. узоқлиқда оқиб ўтадиган Ниагара дарёсидадир. У иккита катаракт: Тақа (Канада) ва Америка шаршараларидан ташкил топган.

Анвар ҚОБИЛОВ
интернет материаллари
асосида тайёрлади.

Vaziyat

газетаси

Муассис:
Ўзбекистон
Республикаси
Фавқулодда
вазиятлар
вазирлиги

Бош муҳаррир в.б.
Азамат СУНОВ

Газета таҳририят компььютеронасида саҳифаланди.

Газета ҳар ҳафтанинг пайшанба куни чиқади.
Топшириш вақти — 15:00.
Топширилди — 15:00.

Навбатчи:
М.САНАЕВ

Таҳририятга юборилган материаллар қайтарилмайди ва изоҳ берилмайди.
Муаллифлар фикри таҳририят нуқтай назаридан фарқланиши мумкин.

Газетадан олинган материаллар манбаси курсатилиши шарт.

Газета Ўзбекистон
Матбуот ва ахборот
агентлигидаги 2007 йил
3 январда 0096-рақам
билин рўйхатга олинган.
ISSN 2091-5292

Таҳририят манзили:
100084, Тошкент шаҳри,
Кичик ҳалқа йўли, 4-йў.
Тел.: (71) 231-96-71
Телеграмм: (90) 016-87-67

Индекс:
якка обуначилар ва
ташкилотлар учун – 382

Газета
“BUSINESS PRINT DESIGN”
босмахонасида босилди.
Манзил: Тошкент шаҳри,
Сўгалли ота кўчаси, 5-йў.
Буюртма №
Бичими: А3, ҳажми: 2,0 б.т
Адади — 5983 нусха